

МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

БЪЛГАРИЯ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

4 2022

СЪДЪРЖАНИЕ

03

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТУРИЗМА
– 27 СЕПТЕМВРИ

05

АКТУАЛНО

32

МНЕНИЕТО НА СПЕЦИАЛИСТА

38

СТАТИСТИКА

42

АКТУАЛНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКИ НА
ПЛАЖОВЕ

44

МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА

46

МЕЖДУНАРОДНИ ТУРИСТИЧЕСКИ
ИЗЛОЖЕНИЯ

47

МЕЖДУНАРОДНИ НОВИНИ В ТУРИЗМА

49

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

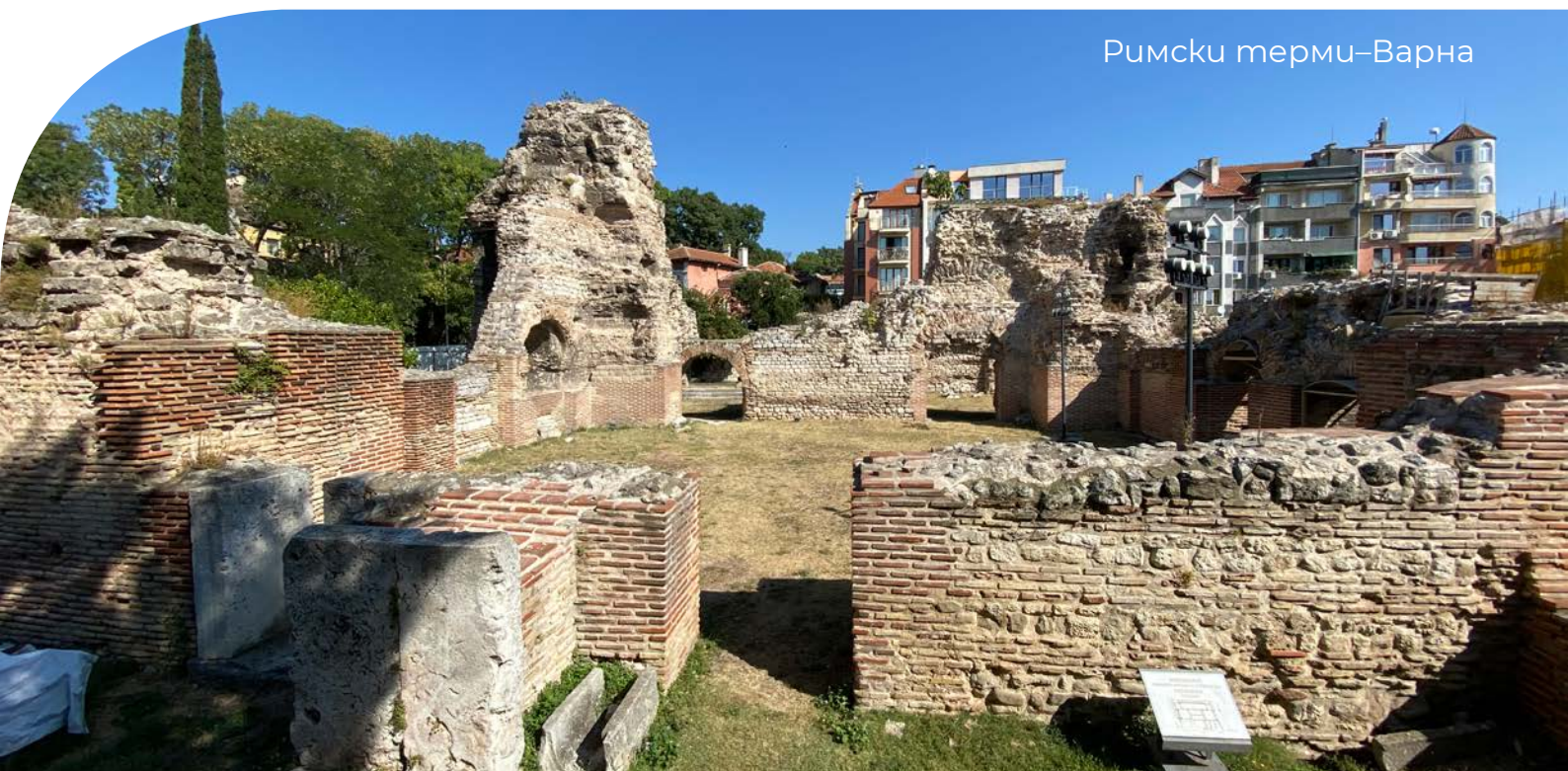

Информационният бюлетин
БЪЛГАРИЯ се издава от
Министерство на туризма и е
за свободно разпространение.

www.tourism.government.bg

bulgariatravel.org

Римски терми–Варна

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТУРИЗМА – 27 СЕПТЕМВРИ

Обръщение на служебния министър на туризма г-р Илин Димитров

**УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ И ПАРТНЬОРИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,
СКЪПИ ГОСТИ, ИЗБРАЛИ ДЕСТИНАЦИЯ
БЪЛГАРИЯ,**

Поздравявам Ви по повод специалния за всички нас, посветени на каузата, Световен ден на туризма – 27 септември, който честваме за 42-и път под егидата на Световната организация по туризъм към ООН!

След почти две години на трудности, днес се намираме във време на промени, на възход и на преосмисляне – преосмисляне на ценностите, на начините как да подходим към реализирането на съвременен туризъм в една дигитална епоха и към създаването на успешен туристически продукт, който да ни върне към нормалността.

„Да преосмислим туризма“ – тази година Световната организация по туризъм към ООН не случайно постави този лайтмотив като ключ и кодирано послание към разбирането на процесите, които протичат на световно ниво.

Бих искал да пожелая на всички вас, които сте отгали живота си на каузата за развитие на туризма, твърдост, креативност и много смелост, за да преодолеете трудностите и да осъществите целите и плановете си.

Мога да ви уверя, че ние от своя страна, като министерство и служебен кабинет, правим всичко възможно да помогнем на сектора, да подготвим необходимите законови рамки и да осъществим кризисните политики, които не търпят отлагане и изискват решителни мерки. Помагаме, въпреки извънредните събития, които ни донесе 2022-ра година, за да изведем съвременния туризъм на едно ново ниво и да утвърдим бранд България като синоним на красота, сигурност, разнообразие на туристическия продукт и неповторимо изживяване през цялата година.

**WORLD
TOURISM
DAY 2022** | **RETHINKING
TOURISM
27 SEPTEMBER**

„Да преосмислим туризма“: Отбелязваме за 42-ри път Световния ден на туризма – 27 септември.

Има още нещо, което ще ни даде ключ към успеха. Когато говорим за бранд България, преосмисляйки туризма, трябва да преосмислим и поведението си към него, да преосмислим отношението си към всичко, което ни заобикаля. Защото ако ние самите не се превърнем в най-големите застъпници и защитници на собствения си продукт и труд, няма как да успеем, няма как да уверим и останалите, че си заслужава да предпочетат България като дестинация. Убеден съм, че единственият начин да успеем в дългосрочен план е да работим със сърце и отдаденост, а държавата и бизнесът да бъдат партньори в това начинание.

Преосмисляйки туризма, да не забравяме също така и това, че той е преди всичко индустрия на забавлението, където доброто настроение и добрите новини, гостоприемството, позитивизмът и усмивката са висша ценност.

Отвъд цифрите, данните и анализите, следвайки мотото „Да преосмислим туризма“, има още много, много, което да направим... да заживеем в дигиталната епоха и да направим необходимото, за да рекламираме България като световна дестинация с култура и природни богатства, които само могат да ни накарат да се гордеем. Държава, която може да претендира да е една от люлките на цивилизацията, с най-старото в света обработено злато, което има юбилей през тази година. Държава, която има най-старата история в Европа и е гала един от световните езици. Дестинация, която може да предложи изобилно богатствата си – на второ място по брой минерални извори, с най-горещия гейзер в Европа и много амбиции да развива този сегмент в контекста на уелнес и здравния туризъм, и на трето място по културно-исторически обекти на стария континент след Италия и Гърция. Пресечна точка на величествени планини, море със златни пясъчни плажове и почти вълшебен лечебен климат. Земя, в която можеш да приключенстваш, да почиваш активно, спортувайки или да си бохем, който се наслаждава на вкусни кулинарни изкушения, винен туризъм, богат фестивален и градски живот, да си модерен дигитален номад или да се завърнеш към миналото и да се потопиш историята.

Желяя ви размах и смелост, за да осъществите най-желаното за себе си, а всички ние заедно да превърнем красивата ни родина в едно по-добро място за живот, в мечтана дестинация за туризъм и почивка за все повече изкушени туристи и пътешественици!

Бъдете здрави!

Честит празник!

Д-Р ИЛИН ДИМИТРОВ
Министър на туризма

АКТУАЛНО

Делегация на Министерството на туризма и министър Илин Димитров участва в Шестата глобална конференция за винен туризъм на СOT към ООН в Алба, Италия

Делегация на Министерството на туризма, водена от министър Илин Димитров, участва в Шестата глобална конференция за винен туризъм на Световната организация по туризъм към ООН в Алба, Италия. Министър Димитров взе участие в централната дискусия - "Бъдеще на винения туризъм", на която изрази готовността на България да е домакин на една от следващите винени конференции на Световната организация по туризъм.

По време на дискусията в рамките на форума той представи визията си за развитие на винения туризъм на България пред делегатите на форума и високопоставените политически фигури от утвърдени винени дестинации като Италия, Португалия, Грузия, Сан Марино, Молдова и Гърция, с които бяха заедно на сцената. Министър Димитров изрази готовността на страната ни да представи най-добрите практики и продукти на нашия винен туризъм и да покаже големия си потенциал в тази ниша. България отдава голямо значение на тази проява, която е първостепенна възможност за представяне на възможностите ни за туризъм на най-високо равнище в рамките на Европа.

"България е в уникална позиция", посочи министър Димитров - "тук всяка от представените в панела държави има свое достойнство, но ние съчетаваме почти всичко това - имаме море, красиви планини, хубаво вино и още много прекрасни неща в близост, които биха могли да привлекат много туристи и са добра причина да ни дойдете на гости, подчерта министърът. Това, че мнозина не познават предимствата и предпоставките за развитие на добър винен туризъм в България, е само една чудесна възможност да ви изненадаме, каза министър Димитров.

По време на разговорите основният фокус бе поставен върху факта, че развитието на винения туризъм внася добавена стойност и допринася за устойчивото развитие на регионите и общностите, като дава отражение върху всички процеси и елементите от веригата. Той е и форма на социална комуникация.

Основните акценти и послания във всички дискусии в рамките на форума бяха именно върху устойчивото развитие в туризма, въвеждането на иновации и дигитализацията, както и взаимната свързаност на

Винения туризъм и другите индустрии, свързани с гостоприемството.

Виненият туризъм и консумацията на напитката е част от културата и всички ритуали - беше коментирано, че за италианците виното е част от общуването, за испанците - част от културата на хранене, за гърците е символ и част от ритуалността.

Но всички се съгласиха, че е част от преживяването по време на едно туристическо пътуване, а при направата на вино едно от най-важните неща е историята, която стои зад него.

Основният ден от Шестата глобална конференция за винен туризъм завърши с гегустации и пътешествие със старинен влак с парен локомотив до една от известните винени локации, разположени по живописните хълмове с лозя в околностите на Алба.

Мястото на провеждане на конференцията е едно от знаковите, популярно в Италия заради географската си свързаност с производството на специфични сортове местно вино и добиването на трюфели, превърнали се в част от местната гастрономична традиция и символ на района на Алба.

Министерството на туризма проведе редица двустранни срещи в рамките на Шестата глобална конференция за винен туризъм на СОР към ООН в Алба, Италия

Министърът на туризма г-р Илин Димитров проведе редица двустранни срещи в рамките на Шестата глобална конференция за винен туризъм на Световната организация по туризъм към ООН в Алба, Италия.

Министър Димитров проведе среща с домакина - министърът на туризма на Италианската република Масимо Караваля. В рамките на разговора беше дискутирана важността на туристическата индустрия за икономиките на двете страни. Италия е трети най-значим търговски партньор на България в ЕС и важна дестинация за входящ туризъм, посочи Димитров. Той информира колегата си, че над 250 хиляди италианци са посетили България преди пандемията, а за първото полугодие на 2022 техният брой е близо 60 хиляди. Министър Димитров акцентира върху възможността двете страни да работят за укрепването на кадровото обезпечаване на сектора.

Студентите, заетите в туризма, академичните среди са сред най-добрите посланици на сектора, изтъкна министър Димитров. Трябва да се използва капацитетът на програми като Еразъм плус в този аспект при съвместната работа в университетите

и обмена на студенти, декларира той. Беше изразена готовност за създаване на работни групи и споделяне на опит между двете държави.

Министърът подчерта факта, че след Италия и Гърция, България е третата страна в Европа по брой културни и археологически артефакти и може да използва богатия опит на домакините при сътрудничеството между двете страни за развитие на културния туризъм у нас. Той изрази готовността на екипа на Министерството на туризма да работи с колегите си от Италия по общи проекти и инициативи в рамките на формати като ЕК, СОТ, ОИСР и др.

От своя страна министър Караваля посочи, че е важно двете държави да се промотират съвместно на далечните дестинации като САЩ, Япония, Южна Корея, Австралия и др., тъй като за тях ние представляваме Европа. Той изрази готовността на представителите на частните и държавните институции в сектора, например Италианският национален борд по туризъм, да си сътрудничат с българските си колеги. На срещата министър Караваля поиска подкрепата на България за кандидатурата на Италия да е домакин на Експо 2030.

По време на форума министър Димитров обсъди възможностите за по-активно сътрудничество в туризма и със сръбския си колега Татяна Матич, като акцентът бе поставен върху трансграничното сътрудничество. Дватама изразиха задоволство от отличното взаимодействие между София и Белград. Преди това българският заместник-министър проф. Мариела Модева, която е част от делегацията в конференцията, проведе официална среща със сръбския министър на търговията, туризма и телекомуникациите Татяна Матич.

Проф. Модева изтъкна, че е важно двете страни да продължат да работят под мотото "Балканите - сигурна дестинация за туризъм" и подчерта, че традиционно Сърбия трайно е в челната десетка на топ пазарите в туризма за България. И двете страни изразиха готовност да работят по съвместни трансгранични проекти в областта на туризма. Проф. Модева отправи покана към министър Матич и делегацията от Сърбия да участват в 68-то заседание на Регионална комисия Европа на СОТ, което ще се проведе в България догодина. Беше подчертано доброто сътрудничество и значението на съвместните платформи на взаимодействие между страните като СОТ, организацията за Черноморско икономическо сътрудничество, Дунавската стратегия на ЕС и др.

Като благодатно поле на взаимодействие бяха посочени взаимните участия в изложения, панаири и други подобни прояви. Сръбската страна покани България

да се включи към общи винени маршрути между Албания, Сърбия, Северна Македония, Черна гора и Румъния, като по този начин се даде възможност да се развият различни съвместни трансгранични проекти. За Сърбия е важно да имат добри отношения със съседите си, подчерта Матич и заяви: “Нашите връзки са традиционно добри, имаме много общи интереси в сферата на туризма с България”.

Друга ключова среща бе тази на министър Димитров с представителите на Гърция и заместник-министъра София Захараки.

Той я поздрави за забележителното възстановяване на туристическата индустрия на южната ни съседка след COVID пандемията. Изключително сме доволни да регистрираме над три пъти повече гръцки туристи в България през 2022 г. в сравнение с миналата, отбеляза министър Димитров. Той подчерта, че “България и Гърция не са истински конкуренти, тъй като нашите туристически продукти са много различни и специфични за всяка от страните. Има много, което бихме могли да научим един от друг”, подчерта министър Димитров. И допълни, че можем да започнем да мислим за общ Балкански продукт, обща реклама и промотиране на общата ни Балканска дестинация. “Трябва да действваме като обединен фронт”, заяви и София Захараки. Тя сподели успешни практики при пост-COVID възстановяването на местната индустрия в сектора, такива, свързани с рекламата, ролята на бизнеса и държавата и структурирането на дейностите във връзка с нея, използването на ваучери за туризъм и др.

Захараки сподели, че Гърция подготвя мащабни инфраструктурни проекти, за да се подобри трафикът през общата ни граница. С българския министър обмениха информация, обсъждайки потенциала на нови форми за туризъм и сътрудничество, като поклонническия и религиозен туризъм, който сериозно се развива в южната ни съседка или гастрономията и пътуванията в тази връзка. Двамата подчертаха, че културният туризъм е много важен и за двете страни, а София има сериозен потенциал да бъде част и от гурме картата, привличайки гости за кратки градски пътувания. София Захараки сподели добрите впечатления на много нейни сънародници, останали приятно изненадани от бързия прогрес и положителни промени, които са забелязали в българската столица.

В неформалната атмосфера на форума министър Димитров проведе срещи и с колегите си, които отговарят за туризма, в Португалия, Грузия и Сан Марино, както и с министъра на културата на Молдова. Част от тях се отзоваха на поканата на министър Димитров да посетят България за планираната в края на октомври конференция на тема дигитализацията в туризма.

Министър Илин Димитров бе в Алба по покана на генералния секретар на СOT към ООН (UNWTO) Зураб Пололикашвили. „С него имаме чудесен диалог и обсъдихме създаването на учебен център с бранда на UNWTO ACADEMY. Имаме нужда от повишаване качеството на обслужването ни и това е част от пътя”, коментира министър Димитров, който разговаря неформално с него.

Във връзка с темата на Шестата глобална конференция за винен туризъм в Алба министър Илин Димитров даде специално интервю за италианската телевизия. По думите му България има древни традиции в производството на вино, но за мнозина остава изненада и затова има още много работа по промотирането на този вид туризъм у нас, за да заеме страната ни мястото, което ѝ се полага.

Министър Илин Димитров проведе работна среща с Н. Пр. Желко Йович, посланик на Сърбия в България

Министърът на туризма Илин Димитров се срещна с Н. Пр. Желко Йович, посланик на Република Сърбия у нас.

Министър Димитров отпрати официална покана към сръбския министър на търговията, туризма и телекомуникациите Татяна Матич да посети България за участие в конференцията на тема дигиталната трансформация в туризма. Форумът е планиран да се проведе в края на октомври.

Поканата, отправена чрез посланик Йович, е в продължение на разговора, който българският министър проведе със сръбския си колега в рамките на Шестата глобална конференция за винен туризъм на Световната организация по туризъм към ООН в Алба, Италия.

„България и Сърбия имат традиционно добри отношения, западната ни съседка е част от топ 10 на нашите туристически пазари. Сърбите обичат зимните ни курорти, но е важно да работим за реклама на българския летен туризъм“, заяви министър Димитров.

„Сърбите много харесват българските курорти и знаят, че България предлага изключително атрактивен продукт като цена и качество. Надявам се повече от моите сънародници да се запознаят възможностите за почивка“, подчерта Н. Пр. Желко Йович. Той отбеляза, че е важно между двата народа да се държи близък контакт. „Никога България не е била по-добре рекламирана у нас. Съветът ми е да поканите журналисти и блогъри, за да видят колко лесно се стига до морето от Сърбия“, каза Н. Пр. Желко Йович.

На срещата беше обсъдена възможността за обмяна на опит и съвместна работа в сферата на популяризирането на двете дестинации и общите инициативи между страните в контекста на региона.

Министърът на туризма Илин Димитров откри 10-ото юбилейно издание на Фестивала на виното и културното наследство „Августиада“ в Стара Загора

Министърът на туризма г-р Илин Димитров откри 10-ото юбилейно издание на Фестивала на виното и културното наследство „Августиада“ в Стара Загора. Събитието, на което си дават среща най-добрите изби на България, а интересни и нови кулинарни продукти правят своята премиера, се провежда от 23 до 25 септември на Античната улица на римския град в Стара Загора. Тази година ще бъдат представени 35 винарни от цялата страна и чужбина.

При откриването на „Августиада“ министър Димитров връчи грамоти за цялостен принос за развитието на културно-историческия туризъм и за популяризиране на бранда „Дестинация България“ на община Стара Загора и на Сдружението на хотелиерите и ресторантьорите в Стара Загора.

В обръщението си министър Димитров припомни, че министерството на туризма е разработило 12 кулинарни и винени дестинации в 52 общини в България. Събития от този вид са един много добър повод да се обърнат прожекторите към богатствата и многообразието на дестинация България, чудесен повод за посещения и почивка, както и начин за успешното популяризиране на местния туризъм и устойчивото развитие на регионите, подчерта служебният министър.

„Фестивалът гради традиция и дух, като съчетава виното с богата и разнообразна културна програма в близост до уникални археологически обекти. Участието на Държавна опера Стара Загора, джаз формации от града и България и още много други изпълнители издигат допълнително престижа на това забележително събитие. Това е и причината фестивалът с неговата уникалност и неповторима атмосфера да е водещ във винения календар на България“, посочи министър Димитров. И допълни, че туризмът е преди всичко преживяване, а виното и кулинарията са неразделна част от всяко пътуване и създават с емоцията трайни спомени

Всяка година фестивалът се очертава като водещ във винения календар на България с голям потенциал за привличане на международен интерес, а международното присъствие се засилва с традиционно участие на винарски изби от Балканските страни. В последните години винената и кулинарната култура в България бележат впечат-

ляващо развитие и събития от такъв характер се радват на огромен интерес. Сред участниците и гостите са представители на винопроизводството, хранителния бранш, хотелиерския и ресторантьорски бизнес, индустриалния сектор, държавни институции и много други гости и ценители на виното и кулинарията.

В първата вечер на фестивала на сцената на Държавна опера Стара Загора бе избрана и Царица на Августиада 2022, която беше удостоена със статуетка на умален вариант на Златната роза на Министерство на туризма. Тази година това бе 19-годишната студентка в Нов български университет Ивайла Ушева.

Министър Димитров обсъди с Даниела Стоева, член на изпълнителното бюро на ЕКТАА, приоритетите за следващите две години на европейската организация

Министърът на туризма Илин Димитров се срещна с Даниела Стоева – заместник-председател на АБТТА и първи български представител в Изпълнителното бюро на Европейския комитет на туристическите агенции и асоциации (ЕКТАА). Министър Димитров поздрави Даниела Стоева за признанието лично към нея и към българската организация, която тя представлява и изрази надежда, че това ще помогне интересите на българските туроператори да бъдат по-ясно представени и защитени в европейското семейство.

Двамата обсъдиха актуални теми за развитието на туризма и добри практики за популяризиране на дестинация България. Те акцентираха върху развитието на културния туризъм през цялата година, както и върху доброто взаимодействие между представителите на държавата и браншовите организации в сектора.

Конкретен повод за срещата бе участието на Даниела Стоева в първото заседание на Изпълнителното бюро на ЕКТАА, в Ханя, Гърция, по време на което бяха очертани приоритетите на европейската организация за следващите две години. Даниела Стоева сподели, че сред основните теми е била бъдещата работа по актуализацията и ревизията на Директивата за пакетни пътувания, както и въпроси, свързани със специфичното облагане с ДДС върху туристическите пакети. Европейската комисия предвижда ревизия на схемата за маржово облагане, която ще стартира през 2023 година.

Особен акцент в дискусиите на Изпълнителното бюро на международната организация са били намеренията за първи път да се фокусират върху входящия туризъм. ЕКТАА ще работи в посока улесняване издаването на визи на туристи от трети страни, съобщи Даниела Стоева. Това ще се отрази благоприятно на входящия туризъм и в България.

Като един от най-важните приоритети за европейските туристически агенции и асоциации остава провеждането на политиките за устойчив туризъм. В тази връзка ЕКТАА работи по европейския проект SUSTOUR в направление и улеснява достъпа до финансиране и обучение на туроператорите и туристически агенции за въвеждане на системи за управление на устойчив туризъм.

Ново звено в Министерство на туризма улеснява бизнеса при кандидатстването по програмите на Плана за възстановяване

В Министерството на туризма стартира работата си звено, което ще се занимава с възможностите за кандидатстване на бизнеса от сектор туризъм по програмите на Плана за възстановяване и устойчивост.

За улеснение, повече яснота и достъпност е подготвена и брошура, която ще запознава хотелиерите и всички туристически предприятия с възможностите да участват по-активно в усвояването на европейските средства по този уникален механизъм за подкрепа.

С помощта на новото звено и информационни материали, бизнесът ще бъде подпомогнат да се интегрира в европейските програми и рамки, като правилно идентифицира възможностите за подкрепа по линия на ПВУ.

Целта е по-ясно и категорично да бъде изразена позицията на Министерството на туризма и да се постигне по-голяма видимост по тази важна тема.

https://www.tourism.government.bg/sites/tourism.government.bg/files/documents/2022-09/broshura_npvu.pdf

ДОСТЪП ДО ФИНАНСИРАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ СЕКТОР

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

- инвестиции в подкрепа на зеления и цифров преход и възстановяване от ковид кризата
- ново предизвикателство – диверсификация на енергийни източници, енергийна ефективност, нови решения за енергийна независимост, включително водород

Компонент „Интелигентна индустрия“, Програмата за икономическа трансформация е насочена за предоставяне на целева подкрепа под формата на безвъзмездни средства и финансови инструменти за бързо възстановяване и растеж на българските предприятия в основните проблемни области, които възпрепятстват тяхната конкурентоспособност и забавят трансформацията към дигитална, ниско въглеродна и ресурсно ефективна икономика. Програмата се управлява и координира от Министерство на иновациите и растежа.

Грантова схема за ИКТ решения и киберсигурност в МСП. Очаква се да стартира първата половина на м. октомври 2022 г. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 30 600 000 лева.

1

Мярката е насочена към предприятия от всички сектори и цели по бърз и ефективен начин да се подпомогне достъпа им до информационни и комуникационни технологии и услуги. Процедурата е пряко насочена към улесняване на достъпа на предприятията до услуги и решения за внедряване на съвременни цифрови технологии, включително за осигуряване на киберсигурност, постигайки базовите нива на цифровизация (първо ниво „Компютризация“ и второ ниво „Свързаност“), като основни изисквания за последващо преминаване към по-високите нива на цифрова трансформация.

Грантова схема за инвестиции за комбиниране на възобновяеми източници за електрическа енергия за собствено потребление със съоръжения за локално съхранение. Очаква се да стартира до края на 2022 г. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 200 000 000 лева.

2

Целта на тази схема е да се инвестира в изграждането на нови мощности за електрическа енергия от ВЕИ съчетано с локалното съхранение на енергия. Мярката се явява допълваща на Схемата в подкрепа на изграждането на минимум 1.7GW ВЕИ и батерии в България (друга инвестиция по НПВУ). И двете мерки са отворени към всякакъв вид ВЕИ технологии и имат като задължителен елемент придобиването на технологии и съоръжения за съхранение, което допринася за баланса в произведената мощност и свежда до минимум един от недостатъците на възобновяемите източници, а именно непостоянното производство.

В тази връзка на МСП по настоящата мярка ще бъде осигурена възможност за придобиване на активи, свързани с инсталиране на системи за електрическа енергия от ВИ за собствено потребление, в комбинация със съоръжения за локално съхранение на произведената енергия с прекъсваем и неравномерен режим на работа.

Предвид времевия хоризонт на Плана за възстановяване и устойчивост, може да се очаква кандидатите да бъдат компании, които въвеждат съоръжения за производство на ВЕИ за собствено потребление с неравен и периодичен режим на производство на електроенергия (слънчева фотоволтаична енергия, вятър и др.), като се има предвид, че такива проекти имат конкурентно предимство по отношение на инвестициите, насочени към продажби на пазара на електроенергия на едро.

Повече информация за НПВУ на: [ИСУН 2020 \(government.bg\)](https://www.government.bg)

Преход към кръгова икономика – конкурентна процедура за предоставяне на безвъзмездна помощ, която е по-скоро насочена към Промислен сектор, но с възможност за разширяване на обхвата при потенциален интерес и партньорство в туристическия сектор. Очаква се да стартира първата половина на 2023 година. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 180 000 000,00 лева.

3

Основните области, дефинирани от Европейския план за действие относно кръговата икономика са свързани с политики за проектиране на устойчиви продукти, реструктуриране на ключови вериги за създаване на стойност и индустриална симбиоза, включително с междусекторни връзки, както и с намаляване на отпадъците и създаване на стойност от тях, следвайки йерархията „reduce – reuse – recycle“. Към тези основни области следва да се има предвид и подкрепата на Европейския съюз в посока развитие на биоикономиката и био-базираните производства, потребяващи естествени и възобновяеми ресурси на мястото на синтетични ресурси, произвеждани от фосилни горива и оставящи негативен отпечатък върху околната среда след края на продуктивния им цикъл.

Гаранционни фондове, които ще се реализират в рамките на InvestEU от Европейския инвестиционен фонд.

Очаква се до края на годината да бъде подписано Споразумение с EIF и съответно ратифицирано от НС, за да има достъп до първите продукти в началото на 2023 г.

Един от инструментите ще предоставя портфейлна гаранция за облекчаване на предизвикателствата пред малкия и среден бизнес при получаване на кредитно финансиране за бързо възстановяване на дейността им отпреди covid-19 кризата и създаване на възможности за последващо разширяване на бизнеса с цел постигане на растеж и устойчиво развитие. Гаранционният инструмент ще обхваща широка гама от финансови продукти (напр. оборотни средства, включително револвиращи кредитни линии, инвестиционни заеми, лизинг). Ще има и друг Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия.

Предвидени са още и дялови инструменти за инвестиране във фондове за рисков капитал, фондове за растеж, мецанин фондове, фондове за изкупуване и за частен дял.

Инвестиция 1 „Енергийна ефективност в сграден фонд“ към КОМПОНЕНТ 4 „НИСКОВЪГЛЕРОДНА ИКОНОМИКА“ в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост предвижда мерки за енергийно обновяване на жилищни сгради, вкл. сгради от целия сектор „Туризм“.

С тази програма, която ще се управлява и координира от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, се цели повишаване на енергийната ефективност чрез обновяването на сградния фонд, като приоритет ще се дава на енергийната ефективност в съчетание с използването на възобновяеми енергийни източници. Приоритет ще има още навлизането на високоефективните охладителни и отоплителни инсталации, на въвеждането на иновативните технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия, и на използването на отпадна топлина и стуг. Освен това ще се насърчава използването на ефективно централно отопление и централно охлаждане, което ще намали загубите по преноса и разпределението на топлинна енергия и ще доведе до намаляване емисиите на CO2.

До 30 септември 2022 г. се очаква стартирането на първата процедура от тази програма, а именно процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на сгради в сферата на производството, търговията и услугите, както и сгради от сектор туризъм“. Общият размер на средствата по настоящата процедура е в размер на 235 200 000,00 лева.

Повече информация за НПУ на: [ИСУН 2020 \(government.bg\)](https://www.government.bg)

Програмата за украинските бежанци е удължена до 31 октомври

Програмата за украинските бежанци беше удължена до 31 октомври с решение на Министерския съвет от 14 септември.

„Хотелиерите решават как да процедурат с украинските бежанци. Удължаваме програмата до 31 октомври, за да има време да се организира нова програма и да се настроят бежанците дали да се върнат в родната си или да останат по новата програма,“ коментира решението министър Илин Димитров.

В редица интервюта пред медиите той припомни, че над 8 хиляди украински бежанци са намерили работа по Черноморието от близо 20 хиляди настанени. Сезонът е към края си, затова се надяваме с удължаването на програмата да направим преход, за да може бежанците да намерят нова работа.

Министърът коментира и забавянето на разплащането на средствата към хотелиерите. Той обясни, че процедурата по проверка е изключително усложнена и показа в ефира на обществената телевизия схема, която съдържа 32 стъпки за проверката на всяко плащане, като съгласуването е между 5 институции.

В първата програма пък има софтуерна грешка, която не позволява някои нощувки да се виждат, същевременно, констатираните нарушения са много малко.

Министърът на туризма г-р Илин Димитров участва в IX годишен конгрес на Българския съюз по балнеология и СПА туризъм в Сапарева баня

Министърът на туризма г-р Илин Димитров участва в откриването на IX годишен конгрес на Българския съюз по балнеология и СПА туризъм, който се проведе на 13 и 14 септември в Сапарева баня - в града с единствения гейзер у нас и с най-горещите минерални води в Европа - вече 104 градуса по последните измервания през май.

Министърът поздрави съюза, който по думите му вече 16 години работи активно и последователно за утвърждаване на имиджа на България като целогодишна и привлекателна дестинация, която предлага продукти и услуги с изключително високо качество, развивайки този сегмент в туризма.

Събитието се определя като най-важното за Медицинско-СПА и СПА сектора в България.

„Темата на годишния конгрес на организацията „Зелената мисия на българския здравен туризъм“ е изключи-

телно важна, защото в контекста на събитията в световен и европейски мащаб - пандемията от COVID-19, войната в Украйна, климатичните промени, както и последиците от тях - здравният туризъм е сериозна и реална възможност да предложим целогодишен качествен продукт за устойчив туризъм”, подчерта министър Димитров. Поставяме акцента върху зелената мисия на българския здравен туризъм, за да насочим вниманието си към ролята на българските климатолечебни и балнео-климатолечебни курорти за подобряване на здравния статус на населението, особено след двете години на пандемия, каза министърът.

Той изтъкна, че освен безспорните природни ресурси, България разполага и с отлична материална база и подготвени медицински специалисти на световно ниво, които са предпоставка за постигането на сериозен напредък в този сегмент на сектора, особено в посока развитие на здравен и медицински туризъм.

Като успешно определи министър Илин Димитров развитието на СПА туризма тази година. По текущи оценки близо 20% от българските туристи са почивали във водещите 12 общини с развит балнео и СПА туризъм от началото на годината до 20 август, което е добър индикатор за привлекателността и предпочитанията на българите за този вид туризъм. За периода от близо 8 месеца от началото на 2022 г. в местата за настаняване в община Велинград са се регистрирали над 197 хил. туристи, в община Хисаря – над 88 хил., община Разлог – 86 хил., община Сангански – над 75 хил., община Троян – 49 хил., община Павел Баня – над 38 хил., община Гърмен с над 34 хил., община Сапарева Баня – над 31 хил., община Девин – 30 хил., община Кюстендил – 14 хил., община Вършец – 13 хил., община Минерални бани с над 9 хил. туристи.

Само в изброените 12 общини общо има над 665 хиляди регистрации на туристи в местата за настаняване за посочения период, което показва един много сериозен интерес към СПА туризма.

Значителен напредък бе отчетен и в съвместната работа с германските здравни каси, която позволява граждани на Германия да се лекуват в България. “Ние непрекъснато работим в тази насока – чрез контакти с бизнеса, промотиране на дестинациите, както и редица срещи на политическо и експертно ниво”, каза министърът.

Министерство на туризма и община Сапарева баня са партньори на конгреса, в който по традиция участват водещи специалисти и експерти от Европа и България в СПА и балнеосектора.

По време на срещата министърът представи възможностите, които Националният план за възстано-

Вяване и устойчивост предлага за бързото адаптиране на сектор Туризм към Европейския зелен пакт и преминаване към използване на възобновяеми източници на енергия. Той разясни и ролята на новото звено в Министерството на туризма, което ще улеснява бизнеса в процеса на кандидатстване по програмите на ПВУ. Идеята е да бъдем проактивни в този процес, подчерта министър Димитров.

Заместник-министър Ирена Георгиева участва в среща на Борда на директорите на Европейската туристическа комисия

Заместник-министърът на туризма Ирена Георгиева участва в 105-та среща на Борда на директорите на Европейската туристическа комисия (ЕТК). Събитието се състоя на 15 септември в Рим, Италия. Като част от Борда на директорите, с мандат до края на 2023 г., България ще взема участие в решаването на важни за индустрията теми, въпроси и проблеми, приемане на нови членове, одобряване на програмата за действие и на бюджета.

Основна тема на дискусиата по време на срещата беше възстановяването на туристическия сектор в Европа, като мотото беше „Резултати лято 2022“. Всяка държава сподели позитивните резултати от сезона. Заместник-министър Георгиева изтъкна, че усилията на Министерството на туризма са насочени към използването на всички възможности за възстановяването на българския туризъм, като то е в постоянен контакт с всички заинтересовани страни за постигане на сътрудничество между институции и бизнес.

Заместник-министърът също сподели най-актуалните данни за нашата страна, които сочат, че до края на летния сезон България ще е достигнала 80% от резултатите през 2019 г. Водещи пазари са Румъния, Полша, Германия, Чехия, Великобритания, Израел и др.

Въпреки оптимистичните перспективи за възстановяване на туризма, не може да се пренебрегнат продължаващите предизвикателства пред туристическия сектор на Европа, включително глобалната инфлация и продължаващия руско-украински военен конфликт.

Заместник-министър Георгиева подчерта, че фундаментална предпоставка за развитие на туризма е мирът. Непровокираната агресия на Руската федерация спрямо Украйна и продължаващите военни действия оказват изключително негативно влияние върху туристическия сектор в България.

България се адаптира към международната обстановка и новите тенденции, а усилията на българския туристически бизнес са насочени към всеки един турист, сподели още Георгиева.

Беше обсъдена стратегията на ЕТК за развитие на туризма в Европа до 2030 г. Важен акцент бе поставен върху работата на организацията за издигане на имиджа на сектора туризъм и на професиите в него.

Заместник-министър Ирена Георгиева участва в откриването на учебната година в Стопанска академия „Димитър А. Ценов”

С тържествена церемония в Стопанска академия „Димитър А. Ценов” бе открита новата учебна 2022-2023 година. Поздравително слово към академичната общност по случай откриването на новата учебна година произнесе заместник-министърът на туризма Ирена Георгиева, която прочете и поздравителния адрес от министъра на туризма г-р Илин Димитров, възпитаник на Свищовската академия.

„В дългогодишната си история Академията се утвърди като авторитетно учебно заведение и предпочитано висше училище, което предлага на студентите си разнообразни образователни програми с отлично качество. Това я поставя сред водещите университети в страната, подготвящи висококвалифицирани кадри с различни профили. Пожелавам на преподавателите здраве и вдъхновение, а на студентите стремеж и амбиция за нови знания и умения”, се казва в поздравителния адрес от министъра на туризма г-р Димитров.

„Пряката връзка между бизнеса и образованието са важна основа за професионалната реализация на младите хора и развитието на икономиката. Министерството на туризма работи в сътрудничество с академичната общност за разработка на иновативни проекти, с които да се популяризира страната ни като дестинация, предлагаща качествен туристически продукт”, посочва още министър Димитров.

В аулата на Свищовското висше училище студенти сред официалните лица бяха г-р Генчо Генчев – кмет на община Свищов и протоерей Руслан Личев – архиерейски наместник на Свищовска духовна околия, Станислав Николов – заместник-областен управител на Велико Търново, заместник-кметове на община Свищов, ръководители на партньорски бизнес-организации, членове на Съвета на настоятелите, директори на средни училища в община Свищов, алумни възпитаници и академични преподаватели.

Тържествената церемония откри с приветствие ректорът на Свищовската академия проф. д-р Марияна Божинова. Тя подчерта, че откриването на 87-ата учебна година има особена емоция и сакрално значение за академичната общност в Свищов, защото всички събития от настоящата академична година, първото от които е именно тържествената церемония, ще са посветени на 110-годишнината от Завещанието на Дарителя Димитър Апостолов Ценов.

Ректорът удостои с почетни plakети на Свищовското висше училище Ирена Георгиева – заместник-министър на туризма, Станислав Николов – заместник-областен управител на Велико Търново, д-р Генчо Генчев – кмет на община Свищов, д-р Николай Дойнов – председател на Съюза на българските читалища и председател на Съвета на настоятелите в СА „Д. А. Ценов“, проф. д.н. Борислав Борисов – председател на Камарата на преподавателите от висшето образование и председател на сдружение „Дунавски център за обучение и развитие“, официален партньор на Академията.

В рамките на тържествената церемония бяха наградени отличниците от випуск 2018-2022 г. в ОКС „бакалавър“. Наградата на Ректора и академичното ръководство за отличник на випуск 2018-2022 г. в ОКС „бакалавър“, отличен със златна значка, грамота и парична награда в размер на 500 лв., проф. Божинова връчи на Тома Здравков, завършил спец. „Икономика на туризма“ със среден успех от следването отличен 6.00 и държавен изпит – отличен 6.00. Известният рок-изпълнител благодари на академичното ръководство и на своите преподаватели и сподели, че приема Свищовската академия като свое второ семейство. Със същата награда бе удостоена и Нелина Стоименова, която получи наградата на Общинския съвет.

Служебният министър на туризма обсъди въпросите, свързани с бъдещото развитие на здравния туризъм в България, с ръководството на Медицинския университет във Варна

В празничния 15 септември, по време на наситеното си едnodневно работно посещение в морската столица, служебният министър на туризма проведе среща с проф. д-р Валентин Изнатов, ректор на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Акцент в разговорите бяха редица актуални въпроси, свързани с бъдещото развитие на здравния туризъм в България, както и здравеопазването в туризма. В срещата взеха участие проф. Силва Андонова – изпълнителен директор на УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна, проф.

Тодорка Костадинова – заместник-ректор международно сътрудничество, акредитация и качество в МУ-Варна, както и директорът на к.к. Златни пясъци Кирил Кирилов.

Министър Димитров коментира доброто си сътрудничество с министъра на здравеопазването г-р Асен Меджидиев и припомни за бързата реакция при осигуряването на трите допълнителни линейки за Приморско и морските курорти Златни пясъци и Слънчев бряг. В тази връзка проф. Игнатов изтъкна необходимостта от функционирането на медицински центрове, които да работят 24 часа в денонощието, всеки ден, в курортите, които през лятото са с размерите на малък град. Стана ясно, че има готовност да бъдат осигурени такива сгради в Слънчев бряг и Златни пясъци. По думите на проф. Игнатов в тях трябва да има ортопедия, кардиология и неврология за оказване на спешна помощ при животозастрашаващи състояния, както и детско отделение. Той разказа за иновативните методи за лечение на университетската болница „Св. Марина“ и сподели, че в нея се намира единствената функционираща площадка за медицински хеликоптери. По думите му болничните стаи там са като в три и четири звездни хотели.

Другата основна тема в разговорите бе развитието на здравния и медицински туризъм. Беше обсъдено как чрез сътрудничество на медици, академичната общност, министерството на туризма и на бизнеса може да се даде нов тласък на развитието на здравния туризъм и здравната профилактика на населението, особено актуални в контекста на пост-COVID проблематиката. Министър Димитров подчерта, че това е един от приоритетите в работата на Министерството на туризма, както и тясното сътрудничество с немските здравни каси, а продуктът, който страната ни предлага в сферата на балнео, СПА и медицинския туризъм, е на много високо ниво.

След срещата министър Димитров и проф. Игнатов посетиха действащата Клиника по физикална и рехабилитационна медицина към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна, разположена в хотел в курортен комплекс „Св. Св. Константин и Елена“. В продължение на разговорите, на място министър Димитров проведе работна среща и с представители на местния бизнес.

Бяха обсъдени и условията и механизмите за физиотерапия и рехабилитация в клиниката – чрез здравна вноска, самостоятелно заплащане или застраховка в здравно-осигурителните фондове.

По повод старта на учебната година, който бе в началото на седмицата за Медицински университет – Варна, министърът пожела успешна академична година на проф. г-р Валентин Игнатов и ръководеното от

него висше училище и отличи висшето учебно заведение с грамота „за цялостен принос в развитието и модернизацията на системите за образование и професионална квалификация на кадри в сферата на здравния туризъм“.

На свой ред ректорът изненада министър Димитров с плакет и почетна грамота за Министерството на туризма и като му благодари за доброто сътрудничество, подчерта – въпреки че от години се говори за необходимостта да се развива здравен туризъм, служебният министър е първият министър на туризма, който посещава Медицинския университет и поставя темата на масата за разговори.

15 септември - министърът на туризма г-р Илин Димитров участва в откриването на учебната година в Професионалната гимназия по туризъм и в Икономическия университет във Варна

Точно в 9:00 часа беше даден старт на новата учебна година за учениците и учителите в Професионалната гимназия по туризъм „Проф. г-р Асен Златаров“ - Варна. Министър Илин Димитров поздрави директора на гимназията Гергана Япаджиева и приветства присъстващите учители, ученици и родители в един от най-хубавите празнични дни – 15 септември.

На учителите, които подготвят бъдещите професионалисти в туризма, той пожела да продължават да закрият своите възпитаници и да ги превръщат в отговорни личности - с грижите и със знанията, които им дават всеки ден, достойни с професията си, която е призвание, понесли силата на съвременния будител в сърцето си.

Към учениците служебният министър се обърна с посланието никога да не губят позитивизма, надеждата и любопитството си към света.

“Не се страхувайте от неизвестното, а бъдете любопитни, мотивирани, задавайте въпроси и търсете винаги доброто в света около Вас“, каза министър Димитров на бъдещите млади професионалисти в сектор туризъм.

Министърът поднесе икона с пожеланието тя да закрия всички и връчи на директора на гимназията грамота, с която отличи професионалното училище за приноса му към изграждането на младите кадри в този предизвикателен сектор. Директорът на гимназията Гергана Япаджиева също изненада служебния министър с отличие за принос и добро сътрудничество в развитието на професионалното образование в областта на туризма.

Час по-късно, в 10:00 часа се състоя и тържествено-откриване на новата академична 2022/23 година в Икономически университет – Варна. В присъствието на преподаватели, студенти и гости беше посрещнато знамето на университета. Министър Илин Димитров се обърна към ръководството в лицето на ректора проф. д-р Евгени Станимиров и към своите доскорошни колеги със специално приветствие и пожеланието за успешни предстоящи месеци на труд и откривателство.

В своята 100-годишна история Икономически университет – Варна е подготвил над 155 хиляди икономисти, сред които много чужди граждани на повече от 60 страни, реализирали се успешно у нас и в чужбина. Той е един от основните стълбове на икономическото образование и наука в страната, който се развива като предприемаческа и социално отговорна институция.

“Огледайте се - до вас и около вас се намират бъдещите лидери и професионалисти в туризма, с които заедно ще градите и постигате мечтите си“, с тези думи се обърна към студентите д-р Илин Димитров, който също има принос в развитието на научната дейност на учебната институция като част от преподавателския ѝ състав, преди да встъпи в длъжността служебен министър.

Той поздрави преподавателите за неуморния им стремеж и професионализъм, с който всекидневно споделят знания и опит, за да дадат отличен старт в професионалното развитие на студентите, а студентите – за избора им да получат образованието си точно в това учебно заведение.

Пряката връзка между бизнеса и образованието са важна основа за професионалната реализация на младите хора и развитието на икономиката, изтъкна министърът. “Министерството на туризма подкрепя и работи в сътрудничество с академичната общност за разработка на иновативни проекти, с които да се популяризира страната ни като дестинация, предлагаща качествен туристически продукт“, подчерта в речта си пред академичната общност д-р Илин Димитров. Той връчи грамота на институцията „за цялостен принос в развитието и модернизацията на системите за образование и професионална квалификация на кадри в сферата на туризма и съпричастност към инициативата за позициониране и популяризиране на Бранд България“.

Сред гостите бяха кметът на Варна Иван Портних, заместник-областният управител Симеон Костадинов и Варненски и Великопреславски митрополит Йоан.

Министър Димитров обсъди летния сезон и поддръжката на плажовете на работна среща с местната администрация, концесионери и наематели на плажове

Министър Димитров проведе работна среща с концесионерите и наемателите на плажове по българското Черноморие. На срещата в к.к. "Слънчев ден" присъстваха и заместник-областните управители на Варна, Добрич и Бургас. Те обсъдиха актуални теми и проблеми от изминалия активен летен сезон, както и пътищата за подобряване на имиджа на дестинацията чрез повишаване качеството на туристическата услуга и увеличаване броя на плажовете с гарантирана чистота и безупречни условия за туризъм. Министър Димитров отчете, че това лято Министерството на туризма извърши интензивни и по-строги проверки по плажовете и представи визията си за следващия летен сезон, която включва увеличаване на броя на плажовете с еко-етикета "Син флаг". "Вие сте лицето на летния туризъм, когато отиваш по крайбрежието, то е главно заради плажа и морето", подчерта служебният министър.

Концесионерите споделиха, че това е първата среща на министър с тях, посветена само на плажовете, а проблемите са много различни и специфични за всеки плаж. Като общи и най-важни теми те изведоха водното спасяване и липсата на кадри.

От Асоциацията на концесионерите призоваха за промени в наредбата за водното спасяване, която определиха като прекалено остаряла и в наредбата за националните курорти. Беше коментирано разполагането на водно-спасителни постове по плажовете и необходимостта от уеднаквяване на критериите. Концесионерите предложиха като възможно решение на проблема с водното спасяване и липсата на кадри да бъде позволено на студенти от Националната спортна академия да практикуват стажове като спасители. Беше поискана среща с МРРБ във връзка със заустяването на води по много от плажовете - друг актуален въпрос, който беше коментиран.

На срещата присъства и представителят за България на международната програма „Син флаг“ Станимир Георгиев, който коментира с концесионерите и наемателите, които имат желание да повишат престижа на стопанисваните от тях плажове, как биха могли да кандидатстват и как да изпълнят условията, за да получат еко-етикета „Син флаг“. Той отбеляза, че мястото на срещата е на един от емблематичните плажове, който заедно с Дюни, носи без прекъсване етикета вече четвърт век.

За това лято сертифицирани да носят престижния

знак са 18 български плажове и едно яхтено пристанище, но министър Димитров призова стопанисващите българските плажове да положат усилия, за да бъде поне удвоен този брой и другото лято те да са 40. Министърът изтъкна пред тях, че нашите съседи Турция и Гърция, с които България се конкурира, имат в пъти повече сертифицирани със „Син флаг“ плажове. Той подчерта, че това увеличение на плажовете, над които се вее син флаг, ще издигне престижа на дестинацията и на българския туристически продукт, давайки определени гаранции за чистота и качество.

Съществува пряка зависимост между степента на развитие на туризма и интереса към един район или една държава и броя на присъдените сини знамена. Пример за това са първенците в класацията – Испания (729), Гърция (602), Турция (572), Франция (536), Италия (509) и Португалия (431), които имат най-много знамена и се радват на завидна посещаемост.

„Това е дългосрочно действие, което можем да иницираме още сега и да започнем с малки стъпки, макар служебният кабинет да е с по-ограничен хоризонт на действие. Целта ни е да покажем на света и на нашите гости, че България гарантира сигурността и здравето на плажуващите,“ отбеляза министър Димитров. Концесионерите проявиха интерес към инициативата, като на срещата бяха коментирани част от общо 33-те критерии, на които трябва да отговарят, за да получат еко-етикета.

Министър Илин Димитров обсъди с Българска стопанска камара основни проблеми и политики в сектор туризъм

Министърът на туризма г-р Илин Димитров беше гост на Българска стопанска камара, за да обсъди с представители на бизнеса основни проблеми и политики на служебния кабинет в сектор туризъм. Той очерта най-острите проблеми, с които се е заел - първият, забавянето на плащанията към хотелиерите, настанили украински бежанци. Той подробно разясни причините за това и механизма при верифициране на данните, за да се пристъпи към плащане.

Като втори остър проблем при встъпването си в длъжност служебният министър посочи забавените категоризации и отчете, че се върви към решаване на въпроса. Друг разрешен проблем на този етап са мерките срещу COVID-19 и облекчаването им, а министър Димитров подчерта добротото сътрудничество с министъра на здравеопазването, от което печели туризмът.

Друг акцент от работата бе рекламата - засилването на присъствието на България на близките и средните пазари, необходимостта от промяна в механизмите, за да постъпват значително повече средства, тъй като за национална реклама се отделят едва 0,02% от БВП, при положение, че секторът допринася към БВП с най-малко 7%.

Министърът разказа за срещата си с концесионерите на плажове и идеята да бъде увеличен броят на плажове с чистота и гарантирано качествен туристически продукт. Бяха обменени мнения за ваучерите за храна и туризъм и как да се прилагат от бизнеса оптимално.

Министърът коментира средносрочните политики: създаването на гаранционен фонд, придвижването на наредбата за туристическа маркировка, създаването на единна браншова организация и дигиталната реклама. Беше коментирано, че туристическият бранш не е узрял за идеята за създаване на единна организация, същевременно министърът подчерта, че с обединяването на бизнеса в сектора ще постъпват много повече средства за самофинансиране и реклама. Министърът съобщи, че текстът за дигиталната реклама е готов и ще бъде внесен в Народното събрание.

Бяха обсъдени теми като цените на тока, газа и тежката зима, която предстои и как това ще рефлектира върху туризма.

От работодателската организация благодариха за конструктивния разговор и обменените идеи по най-горещите теми в бизнеса в сферата на туризма.

Предложения на служебния министър - за запазване на 9% ДДС и откриване на позиция за търговско аташе на България в Истанбул

През изминалите дни министър Илин Димитров подписа две важни предложения – първото е към Министерството на финансите за преминаване на мярката за намалена ставка 9% ДДС от временна към постоянна.

„Туризмът се нуждае от стабилност и предвидимост. Отнася се за целия сектор и за всички услуги“, смята министър Димитров.

И още една важна стъпка. Служебният министър подписа и изпрати предложение към МВНР, в което предлага България да има ново туристическо аташе, разположено в Истанбул, Турция. Това ще помогне значително за подобряването на позициите на България в южната ни съседката.

При перспективата за поскъпване на цените на самолетните билети заради Зелената сделка и при наличието на пазар от 80 млн. потенциални туристи точно до границата ни, които добре познават България, харесват кухнята ни и могат да се възползват от балнео и СПА туризма и зимните ни курорти, това е една перспективна стъпка, смята министър Димитров. Остава да се реши и въпросът с издаването на визи на по-ниски цени и с улеснена процедура.

Към момента България разполага с туристически аташета в три държави – Германия, Полша и Русия. Заради скандала с руските дипломати, аташетото ни в Русия беше отзовано.

85 години летище София

Точно на 16 септември беше отбелязан рожденият ден на столичното ни летище с коктейл в присъствието на официални гости, сред които министри, посланици и представители на посолствата в България и на авиационния бранш.

85 години, измерени в човешки живот, са една достолепна възраст, в която има и опит, и мъдрост, подчерта министър Илин Димитров, който беше гост на тържественото събитие и поздрави летищния оператор СОФ Кънект в лицето на изпълнителния директор Хесус Кабайеро, както и всички работещи на летище София.

Пожеланието бе за здраве и още много пътници, защото техните успехи са успех и за българския туризъм.

Министър Илин Димитров им подари икона на Св. Георги Победоносец, за да ги закриля и да им носи успехи, за да побеждават.

Ръководството на летището оповести една много обнадеждаваща новина – записванията за зимния сезон вървят изключително добре. По думите на Хесус Кабайеро летище София очаква над 6 милиона пътници тази година.

„Това е и в резултат от агресивната рекламна кампания, която провеждаме в Министерството на туризма и смятам, че можем да се поздравим“, коментира новината министър Димитров.

„Всички авиокомпании регистрират растеж в търсенето на полети, на превози, на услуги и се надяваме тази година да спечелим една малка победа, като регистрираме по-добър сезон от рекордния миналогодишен“, каза още той.

По-рано във връзка с годишнината имаше специална филмова прожекция на документален филм, посветен

на празника, който разказва историята на летището, а която присъства заместник-министърът на туризма Ирена Георгиева. Тя честви годишнината на ръководството на летището с гумите, че България има богата история и красива природа, но нейната врата към света е столичното ѝ летище. То е и първото впечатление, което остава у всеки турист, пристигнал на територията на страната ни. В тази връзка добрите партньорски отношения с летищата в България са от първостепенна важност за Министерството на туризма, подчерта заместник-министър Ирена Георгиева.

Тя поздравя ръководството на летищния оператор за направеното до момента по пътя към модернизирани на Летище София, за усилията да прилага най-добрите практики, свързани не само със специфичната му работа като летищен оператор, но и при ползотворната съвместна работа в популяризирането на бранд България и утвърждаване имиджа на страната ни като привлекателна, разпознаваема и предпочитана туристическа дестинация през цялата година.

А ето и какво може да се прочете на новия обновен сайт на Летище София за неговата история и предстоящата модернизация, по повод 85-я рожден ден:

На 16 септември, най-голямото международно летище в България отбелязва своята 85 годишнина. Превърнало се в символ на столицата, то съхранява авиационните традиции от зората на българската авиация, през периоди на развитие, трудности и промени, до успехите и многото поводи за гордост.

„85 години ни задължават да помним пионерите на гражданската авиация, да познаваме историята и славните традиции на въздухоплаването на България, като даваме всичко от себе си, за да се движим уверено напред“, това каза Хесус Кабайеро по повод празника.

Историята на летище София започва на 16 септември 1937 г., когато указ на Цар Борис III определя терен за построяване на летището край село Враждебна. Няколко години по-късно започва изграждането на впечатляващия за времето си като архитектура и мащаб пътнически терминал на летището. Развитие на аерогарата продължава с изпълнението на първото летателно поле с грундова писта за излитане и кацане, заменена през 1943 г. от бетонна. През 1949 г. днешният Терминал 1 дава началото на полетите по международни линии и летището се превръща в пълноценен транспортен център за пътници и товари.

Свидетел на много исторически и икономически превратности през годините, инфраструктурата на летище София е многократно подобрявана и разширявана, за да може да отговори на бързите темпове на

развитие на сектора и да осигури съвременен стандарт на предоставяните услуги в условията на сигурни и безопасни полети.

Съвременната история на летището включва изграждането на нова писта за излитане и кацане и на Терминал 2 – открити в навечерието на присъединяването на България към ЕС през 2006 г. Скоро след това новата писта е категоризирана за експлоатация при неблагоприятни атмосферни условия, а новият терминал е разширен. С грижа за околната среда и близките населени общности през 2009 г. е изграден шумозащитният екран за изпитване на самолетни двигатели, а от 2012 г. насам новата летищна контролна кула е част от съвременния пейзаж на настоящото летище София.

Преди пандемията да промени загълго облика на авиационната индустрия, броят на обслужените от летище София пътници надхвърля 7 милиона. Собственост на държавата през годините, през април 2021 г. аерогарата е отгадена чрез 35-годишна концесия на „СОФ Кънект“ АД.

Неотдавна операторът на столичното летище обяви мащабна инвестиционна програма за развитие на летище София на стойност над 1,2 млрд. лв., от които близо 140 млн. лв. са за първите 5 години. Трансформацията на столичното летище вече е в ход – рождения си ден летище София посрещна с нов корпоративен интернет сайт. Непосредствено предстоящи са мащабното преустройство на търговската зона, инфраструктурна реорганизация, която чувствително ще увеличи капацитета по обслужване на пътници и багажи, както и основен ремонт на покрития обществен паркинг.

Днес от двата пътнически терминала на летище София 27 авиокомпании изпълняват директни полети до над 80 международни дестинации. Конкуrentните летищни такси и атрактивната стимулиращата маркетингова програма са част от механизмите за подобряване на въздушната свързаност на летище София и за повишаване на популярността на дестинацията. Това, както и активните мерки, насочени към намаляване на въглеродните емисии, са гаранция за устойчиво развитие на столичното летище и за реализиране на икономически и социални ползи за общността и регион.

Министърът на туризма изрази съболезнованията си по повод кончината на кралица Елизабет II и се подписа в Книгата за съболезнования в посолството на Великобритания в София.

Отличие за Чепеларе: Министър Илин Димитров поздравя участниците в Националните хайдушки празници „Капитан Петко Войвода“

Министър Илин Димитров беше гост на Националните хайдушки празници „Капитан Петко Войвода“, които се проведоха в град Чепеларе. Той поднесе цветя пред паметника на Капитан Петко Войвода и връчи грамота на кмета на Община Чепеларе Боран Хаджиев, с която отличи общината за принос в утвърждаването и развитието на зимния и климато-балнеоложкия здравен туризъм и принос към инициативата за популяризиране на туристическа дестинация България.

“Само познавайки миналото, ще можем да градим успешно бъдещето си. В дни на разделение и смут имаме все по-голяма нужда от лидери и истински патриоти. Подобни събития пазят паметта ни жива”, каза министър Димитров пред присъстващите.

Той подчерта значението на подобни инициативи, които придават неповторим автентичен дух, привличайки повече посетители и допринасят за устойчивото развитие на регионите и местните общности.

Сред разнообразните събития, подготвени за посетителите на Чепеларе, туристите и гостите на празника имаха шанса да се докоснат до автентичната пушка на легендарния Капитан Петко Войвода, която от 1952 г. се съхранява в Историческия музей “Стою Шишков” в Смолян и сега бе показана на хайдушкия празник в центъра на Чепеларе. Автентичното оръжие е марка “Уинчестър” от 1866 г. и за него има легенда, че е подарено на българския капитан от италианския революционер и обединител на Италия Джузепе Гарибалди.

Кулминацията на националните хайдушки тържества в курортния родопски град бе възстановката по посрещането на Капитан Петко Войвода на кон, с хайдушка чета, коне и малки момичета, които му поднасят китка здравец, под звуците на кабагайди. В образите на прочутите поборници влязоха гайдарски състав „Капитан Петко Войвода“, Сдружение „Родопски хайдутини“, Конна база „Аспарух“ и самодейни състави към Община Чепеларе.

Освен от министър Димитров, пред паметника на Петко Войвода бяха положени цветя и венци от името на местните власти и Тракийските гружества в България.

**.BE
VISITS
.BG**

Журналистически тур на германски журналисти

От 12 до 16 септември група германски журналисти бяха на посещение по българското Черноморие по покана на Министерството на туризма и организирани от Националното туристическо представителство в Берлин.

Програмата обхваща посещения на различни културно-исторически обекти по северното и южното Черноморие, с представяне на възможностите за СПА и уелнес туризъм, винени дегустации, гурме и атракциони, свързани със свободното време на туристите – разходки с корабчета, голф и др. Допълнителни акценти в програмата са 50 години от откриването на Варненския халколитен некропол, остров св. Анастасия в Бургас, тракийската гробница в Поморие, старите градове в Созопол и Несебър, Балчик, както и курортните комплекси Слънчев бряг, Златни пясъци, Албена и Св.Св. Константин и Елена.

Информационният тур е част от усилията на Министерството на туризма да популяризира възможностите за алтернативни форми на туризъм в крилата на сезона и запознаване на германската аудитория с тях.

Журналистически тур на белгийски журналисти

Заместник-министър Мариела Модева проведе среща с представители на белгийски медии, които пристигнаха в България по покана на Министерството на туризма, за да се запознаят с възможностите на културно-исторически, гурме и винения туризъм в България. Целта е гостите да участват активно в популяризирането на дестинация България в Белгия.

Проф. Модева поздрави гостите и сподели с тях част от богатата история и традиции, с които е богата България. Тя очерта картата на винения, гурме и културно-историческия туризъм в България пред журналистите и заяви, че страната ни има прекрасни условия и предлага неповторим комбиниран туристически продукт с високо качество и на добра цена.

Една от мисиите на Министерството на туризма е да привлича милиони наши и чуждестранни гости, като създава у тях емоция и красиви спомени, които да ги накарат да се завърнат отново, избирайки страната ни.

Проф. Модева пожела приятен престой в България на белгийските журналисти и сподели, че единственият начин да се усети магията на българския дух е като се преживее. По думите ѝ тяхното посещение я обнадеждава, защото това е един от малкото сигурни начини историята на дестинация България да се предаде по начин, който да докосне публиката.

В този брой наш гост е г-р Сийка Кацарова г.и., председател на Български съюз по балнеология и спа туризъм, Вицепрезидент на Европейска СПА Асоциация и член на УС на Германо-Българската Индустриално-Търговска Камара

МНЕНИЕТО НА СПЕЦИАЛИСТА

Най-напред искам да използвам възможността да благодаря от мое име и от името на УС на БСБСПА на Министерство на туризма и в частност на Министъра на туризма – г-н Илин Димитров и екипа му за подкрепата за развитие на здравния туризъм.

Искам да честитя празника на туризма на всички колеги и да им пожелая здраве и вдъхновение в тези сложни времена за нашата индустрия!

През последните десет години се наблюдава все по-устойчиво развитие на здравния туризъм. Вече утвърдените, както и нововъзникващите дестинации все повече използват потенциала на този туристически сегмент, като се стремят да се диверсифицират, за да увеличат приходите и да се справят със сезонността.

Световната пандемия от COVID-19 рязко промени не само туристическия сектор, но и нагласите на хората за пътуване - историческо време за осъзнаване значението на балнеоклиматичните фактори за здравето на човека и за възраждането и развиването на курортите като центрове за повишаване на здравната култура на населението. Становището на Европейската СПА асоциация (ЕСПА) за значението на здравния туризъм е категорично:

- Здравният туризъм има бъдеще;
- С развитието на здравния туризъм се обслужват гражданите, регионите, националното и международното търсене;
- Ефективна интеграция на гражданите и възможност за укрепване на имунната система и здравословен начин на живот;
- Балнеологията е уникална наука и традиция в Европа и в частност в България, която трябва да бъде призната и включена по-добре в здравната политика на ЕС;
- Здравният туризъм спестява разходи за здравеопазване и допринася за по-добри приходи в туризма;
- Здравният туризъм осигурява работни места в селските райони;
- Време е за превенция и рехабилитация, чрез балнеология. Борбата с COVID – 19 не включва само ваксини.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПОЗИЦИОНИРАНЕТО НА БЪЛГАРИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАЗАР КАТО ЦЕЛОГОДИШНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ЗДРАВЕН, МЕДИЦИНСКИ, СПА И УЕЛНЕС ТУРИЗЪМ

Необходимо е да се работи по план за позициониране на България на международния пазар като целогодишна дестинация за здравен туризъм (медикъл-СПА, СПА, уелнес и медицински). България трябва да продължи по-целенасочено и с по-голям публичен ресурс (в т.ч. ползвайки и програми на Европейския съюз в програмен период 2021-2027) да стимулира развитието на целогодишен здравен туризъм, чрез икономически инструменти, конкретно насочени към СПА дестинациите (в различни общини). Целенасоченото подобряване на инфраструктурата, пряко свързана с развитието на тази специализирана, устойчива форма на туризъм (реновиране на исторически минерални бани, реновиране на тръбопроводи, подобряване на парковите зони, обособяване на пространства без трафик на автомобили), надграждането на съществуващата материална база и подобряване на професионалната квалификация и езикови умения на заетите в сектора, би допринесло за позициониране на България на международния пазар като конкурентна европейска дестинация за целогодишен здравен туризъм, предлагаща отлично качество на конкурентна цена.

Направеният анализ и оценка на уникалните предимства, с които дестинация България може да се конкурира на международния пазар като целогодишна дестинация за здравен туризъм, би подпомогнало ресорните министерства – Министерство на туризма, Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството в изграждане на по-устойчива политика за развитие на този важен за икономиката туристически продукт.

Аргументите, изложени от БСБСПА, са следните :

- Устойчива форма на туризъм – целогодишен туристически продукт, гарантиращ запазване на работни места;
- Зелен туризъм – ползва природния ресурс на България (климат, минерални води);
- Здравният туризъм може да бъде развиван на територията на цялата страна – както в малки, така и средно-големи, така и в големи общини.
- Социален туризъм – директен ефект върху здравето на българите и засилване на имунната им система (чрез превенция и профилактика с използването на възможностите на българските климатолечебни и балнео-климатолечебни курорти, чрез комплексно климатно и балнеолечение с естествени лечебни фактори стимулира саногенезните процеси в човешкия организъм и води до засилване имунитета и подобряване здравния статус на населението);
- Развитието му гарантира намаляване на разходите за здравеопазване;
- Конкурентен на европейско ниво - **Германската национална асоциация на здравноосигурителните каси (GKV-Spitzenverband) разшири списъка на държави, в които признава предоставянето на медицински амбулаторни услуги (общо признати 14 държави). На 20 септември 2019 г. към него е добавена България.**

Конкретни проекти, които могат да бъдат осъществени чрез „Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България 2022-2030“.

Проект 1: Ваучери за здравна превенция

Продължителност: 2 години (2022-2024)

Устойчива цел: Подобряване здравния статус на населението, особено във времена на пандемия и намаляване на разходите за здравеопазване

Финансова рамка: 220 EUR/човек

Срок за използване на ваучера: 7 дни (6 нощувки минимум срок на престой в хотел с включени 5 процедури за превенция или профилактика на здравето, ползвайки природния ресурс – минерални води, лечебен климат, пелоиди)

Бенефициенти: Всички сертифицирани по Наредба 04-14 от 9 октомври 2019 г. на Министерство на туризма и Министерство на здравеопазването медикъл-СПА и СПА обекти на територията на Република България.

Обхват: 100 000 души – здравно-осигурени български граждани

Очаквани резултати:

Пряк ефект върху здравето на населението от въвеждане на ваучери за здравна превенция:

- Повишаване работоспособността на служителите; „Ежегодното провеждане на комплексно климатно и балнеолечение при някои хронични заболявания на вътрешните органи води до разреждане на обострянията им и съответно до намаляване на хоспитализациите на пациентите“ - г-р Татяна Ангелова м.г.;
- Подобряване здравния статус на населението – оттам увеличаване продължителността на живота;

Пряк ефект за икономиката на държавата от въвеждане на ваучери за здравна превенция:

- Ще допринесат за развитието на вътрешния туризъм, в частност медикъл-СПА и СПА;
- Ще имат значително финансово въздействие върху консолидирания държавен бюджет, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план. Най-съществено въздействие се очаква върху разширяване капацитета за настаняване, чрез инвестиции в сферата на туризма. А възстановяването на една такава инвестиция се прогнозира за срок от две години – годината на издаване на календарен ваучер и непосредствено следващата;
- Ще окажат значително влияние в развитието на туризма по региони, както и развитието на местната икономика;
- Ще създадат нови работни места в сектор туризъм;
- Ще допринесат за значителен ръст в различни икономически сектори – производство на храни, търговия с храни, транспорт и др.

Проект 2: Създаване на Национална дигитална платформа за здравен туризъм в областта на превенцията и профилактиката на здравето.

Проект 3: Проекти за саниране на съществуващата и изграждане на нова инфраструктура, свързана с минералните находища на територията на общините, развиващи Балнео и СПА туризъм в България. Национален приоритет трябва да бъде използването на минералните води, според техните балнеологични качества, а не според техния температурен потенциал. Общият планиран ресурс за развитие на балнеологията (записано в Плана) е 343 млн. лева (изцяло за сметка на механизма за възстановяване и устойчивост, предвидени за периода 2022-2030 г.

БСБСПА в екип с Българска асоциация за подземни води написа няколко писма до МП, МФ, МРРБ, МОСВ, организира кръгла маса (април 2022, в Хисар), темата бе основна и на Годишния Конгрес на БСБСПА в Сапарева Баня (13-14.09. 2022) с една цел: да се внесе корекция в тази част на Плана с оглед, че е по-рационално средствата да могат да бъдат насочени към множество проекти, свързани с разкриване на нови находища на минерални води, както прекаптиране и дублиране на стари водоземни съоръжения, разкриващи минерални води, а не на един пилотен проект (целящ да създава енергия).

По предложение на БСБСПА бе предложено да бъде създаден План за развитие на здравния туризъм, който да бъде координиран от Министерство на туризма, с участието на Министерство на здравеопазването, продуктови НПО-та /БСБСПА/, Академичните среди /МУ Варна – водеща роля, МВБУ, НСА, МУ Пловдив, МУ София; Асоциациите на частните болници.

Предложението ни бе Планът да е разделен на 3 периода: краткосрочен (1 година); средносрочен (5 години) и дългосрочен (10 години).

В краткосрочен период се постигна следното:

- От страна на Министерство на туризма бяха създадени 7 балнео-СПА маршрута (с активното експертно участие на БСБСПА);
- През 2019 година МТ е възложило „Продуктов анализ“ на маркетингова компания, който към днешна дата се нуждае от сериозно допълване и надграждане, което е възможно да се реализира с участие на експерти, имащи практически ноу-хау и международен опит (БСБСПА, МУ Варна, МВБУ, НСА, АФРМ, Асоциациите на болниците ...)

В средносрочния период от 5 години бе постигнато следното:

- В партньорство с Министерство на туризма през 2021 година бе създадена работна група за създаване на План за действие за развитие на здравен туризъм, в която участие взеха МТ, МЗ, МУ Варна (с 3-ма представители), НСА, АФРМ, БСБСПА, Асоциация на частните Болници. Бяха обсъдени приоритети в работата и състава на работната група, в която да се привлекат всички заинтересовани страни.
- Бяха обсъдени дейностите, които трябва да се извършат (проучвания в областта на медицинския туризъм, изучаване на добри практики и т.н.), с оглед България да определи своето уникално па-

зарно предимство като представи иновативни лечения, медицински интервенции /лечения, включени в листа на чакащи и др.

• Поставиха се и основните задачи на Консултативния съвет, който следва се определи от МТ и в който да влязат участниците от работната група и се допълни с представителите на министерствата, които имат отношение за развитие на здравния туризъм (МОСВ, МОН, МТСП, МРРБ. МФ).

В дългосрочен период от 10 години предстои:

- Създаване и налагане на имидж на България като туристическа дестинация за здравен туризъм;
- Създаване на конкурентоспособни продукти и качествено предлагане в областта на здравния туризъм;
- Позициониране на България като дестинация за здравен туризъм;
- Балансирано и интегрирано развитие на видовете здравен туризъм;
- Изготвяне на стандарти в областта на медицинския туризъм (при необходимост и решение на КС).

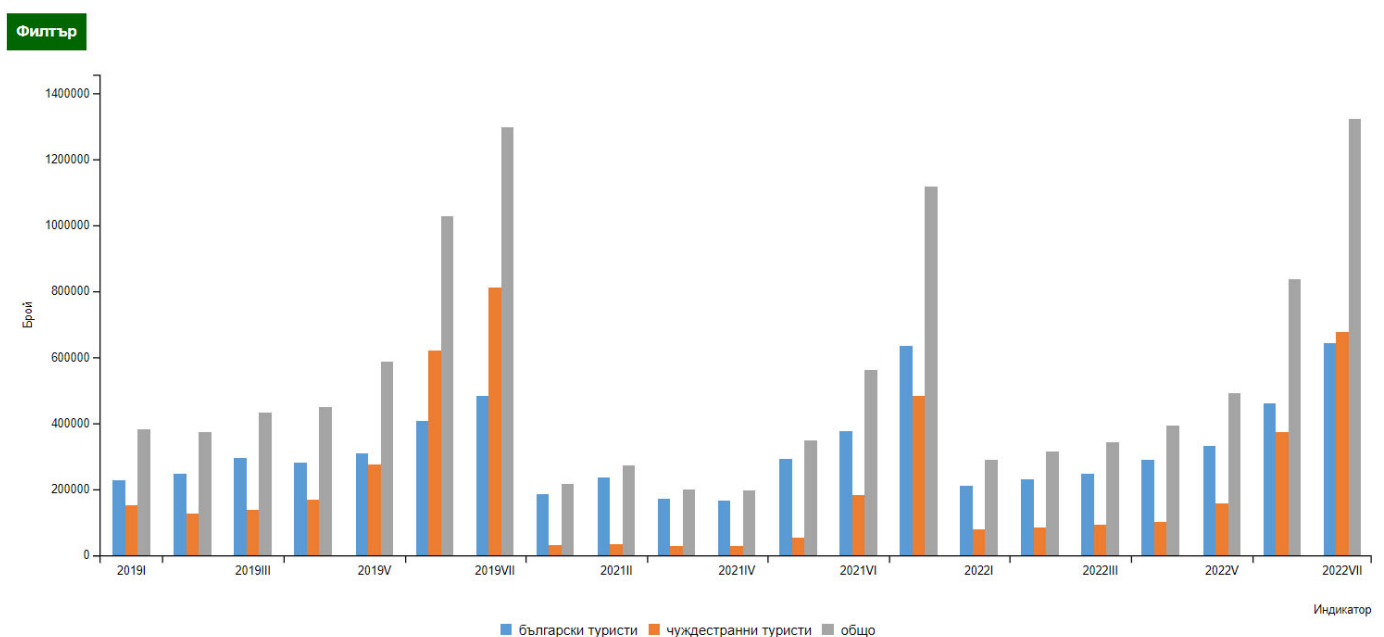

СТАТИСТИКА

Информацията е стратегически най-важният инструмент за развитието на един толкова конкурентен сектор, какъвто е туризмът. Предоставянето на актуални и лесно достъпни данни е важно за всички заинтересовани страни в тази динамично развиваща се среда. Затова Министерство на туризма започва публикуването на интерактивни информационни графики, чрез които да представи данни за развитието на туризма в страната. Графиките са изготвени на основата на събраните данни от **Единната система за туристическа информация /ЕСТИ/** и по данни на НСИ. Предоставянето на актуална, достъпна и подходящо синтезирана информация ще отговори на нуждите на туристическия бизнес за по-добро планиране и позициониране на предлаганите продукти и услуги.

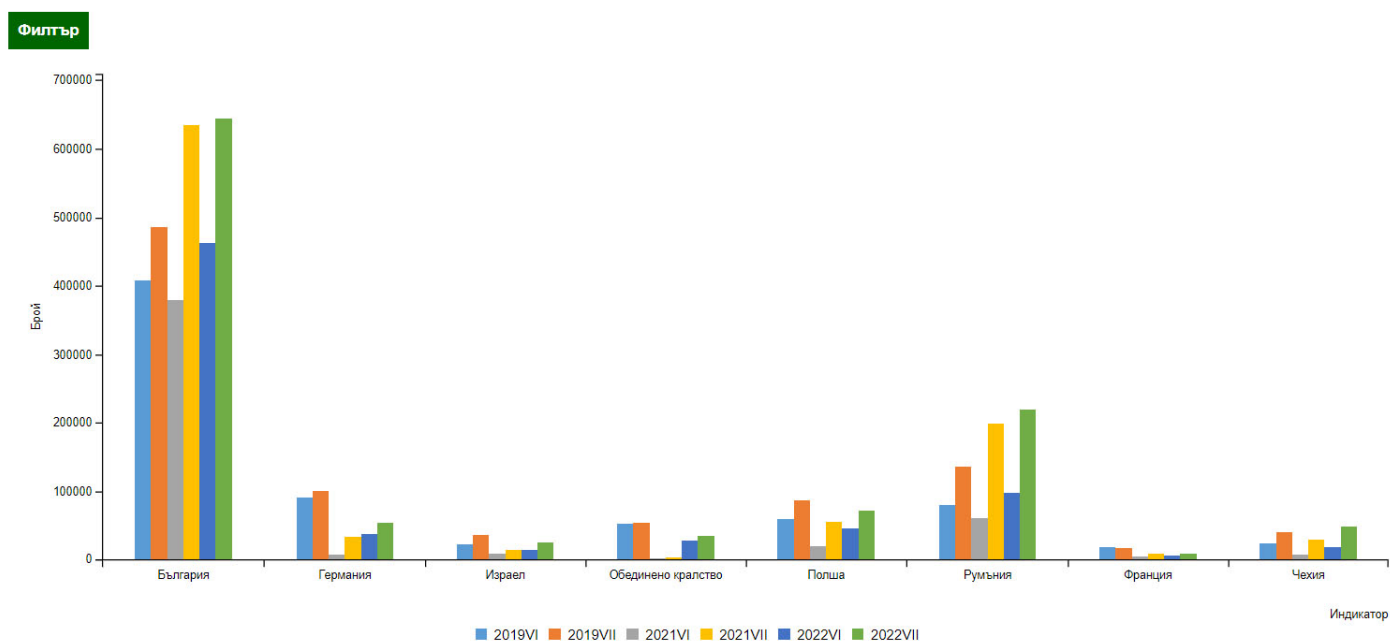
Към момента публикуваните графики са четири на брой и са тематично ориентирани към летен сезон 2022 г. Публикуването на данни в дигитален формат е сред заключителните етапи в процеса на дигитализация на статистическите данни. Първите етапи бяха свързани с изграждането на ЕСТИ, чрез която се дигитализира процесът на събиране на данни, а последващите етапи са свързани с дигитална обработка и дигитално представяне на данни чрез интерактивни графики.

Брой регистрации на български и чуждестранни туристи

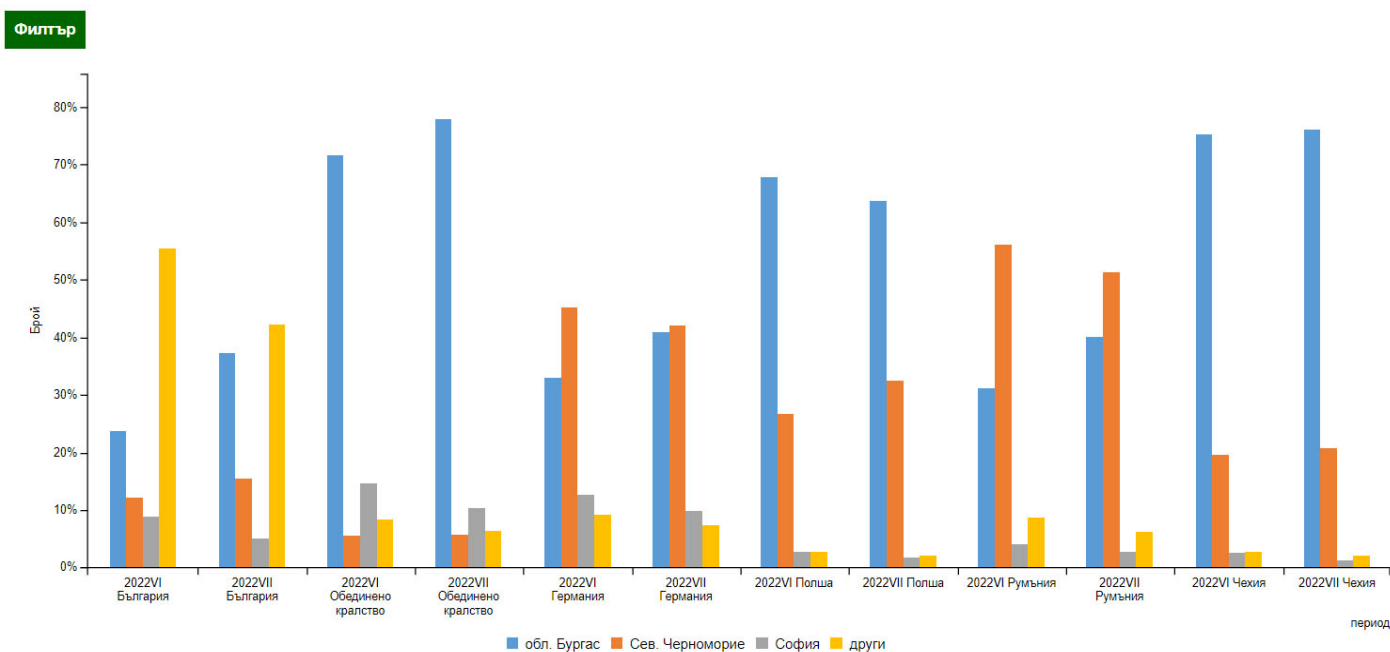
Източници: ЕСТИ/НСИ

Брой регистрации на туристи от водещи пазари

Източници: ЕСТИ/НСИ

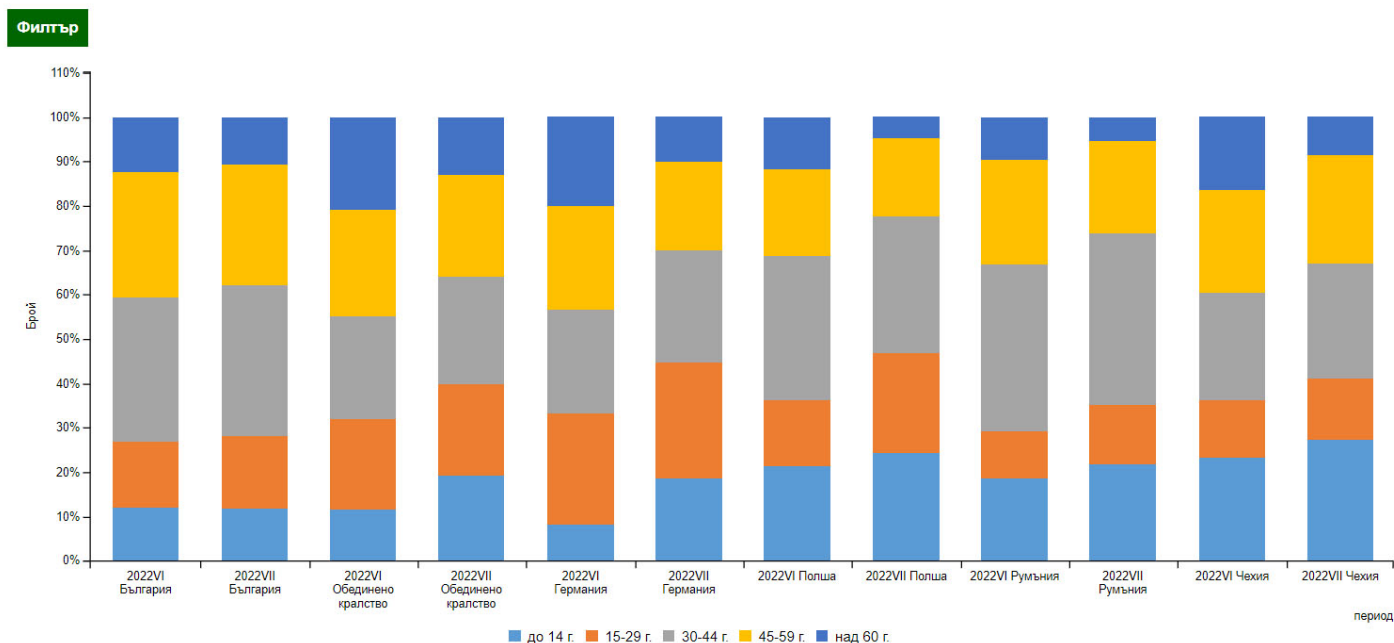
Туристи от водещи пазари по дестинации

Източници: ЕСТИ/НСИ

Използвайки филтрите, бихте могли да сравните чрез графиката резултатите за всеки от първите 7 месеца от 2022 г. с резултатите през същите месеци на 2021 г. и 2019 г. по показателя брой регистрации на български туристи, брой регистрации на чуждестранни туристи и общ брой регистрации в местата за настаняване с 10 и повече легла.

Възрастова структура на туристите

Източници: ЕСТИ/НСИ

Разгледайте заредените графики [тук](#).

Те ще останат на институционалната интернет страница на Министерството на туризма в раздел „Информационни графики“.

Последна оценка, която се базира на официалните резултати, публикувани от НСИ за възстановяването на туризма (по показателя брой регистрации в местата за настаняване с 10 и повече легла).

Данните на НСИ са публикувани за юни 2022 г. и юли 2022 г., очакват се и данните на НСИ за август.

Съгласно официалните данни на НСИ, за периода юни – юли 2022 г. общото равнище на възстановяване на туризма е 93%, вътрешният е над равнището отпреди пандемията, а входящият е на равнище 74%, в случай, че се приеме периодът преди пандемията за 100%.

Румънският пазар се възстанови напълно, чешкият – в много голяма степен, полският пазар е с равнище малко над 80% отпреди пандемията, пазар Великобритания – 59%, пазар Германия – 48%. Очаква се промяна в цитираните равнища след като се публикуват и данните за август.

Резултати на българския туризъм – летен сезон 2022

През настоящия летен сезон България привлича туристи от традиционни пазари. За периода юни – август 2022 г. общият брой регистрации на туристи в местата за настаняване е над 3,3 млн. Водещ пазар е българският с над 1,7 млн. регистрации, Румъния – над 570 хил., Полша – над 170 хил., Германия – близо 130 хил., Чехия – около 100 хил., Молдова – над 50 хил., Израел – над 60 хил., Словакия – 30 хил. Очакваме този летен сезон да завърши с малко по-добри резултати от миналия и на равнище над 80% от летен сезон 2019 г.

Спрямо миналия летен сезон се наблюдава ръст от всички споменати по-горе чуждестранни пазари, с изключение на пазар Румъния. От някои пазари ръстът е много сериозен, напр. Великобритания, Израел, Словакия, добър ръст регистрираме и на полския и чешкия пазар. Изключение е пазар Румъния, при който няма големи промени спрямо летен сезон 2021 г., завършил с добри резултати.

През този летен сезон броят на руските туристи е далеч под обичайното равнище. Въпреки че има украинци в местата за настаняване, те са бежанци и не могат да бъдат отчетени като туристи.

Този летен сезон по-скоро затвърждава традиционни тенденции, напр. полските, чешките, британските туристи са предимно в област Бургас, към Северното Черноморие има интерес от румънски и немски туристи. През този юли около половината от българските туристи почиваха по Черноморието, а останалите избраха СПА курорти, планински, културен, градски и др. форми на туризъм.

В по-общ план картината през този летен сезон е обичайна, не бихме могли да очертаем нови тенденции, няма и съществена промяна във водещите пазари (с изключение на малкото туристи от Русия и Украйна, с оглед на военните събития).

Актуални резултати от проверки на плажове

От началото на сезон лято 2022 до 21.09.2022г. броят на извършените проверки на място на морските плажове е 390. До момента са изпратени 108 предупреждения до наематели и концесионери, във връзка с констатираните нарушения. Наложени са неустойки на обща стойност 143 825,31 лв. за констатираните нарушения на договорни задължения.

От началото на летния сезон до момента са съставени 8 акта за установяване на административни нарушения по Закона за устройство на Черноморското крайбрежие.

Към 21 септември 2022 г. охраняемите морски плажове със сключени договори за концесия и наем през летен сезон 2022 са 138 на брой. От тях 88 са възложени на концесия и 50 са отгадени под наем.

Неохраняемите морски плажове са 94 на брой, 3 са плажовете за природосъобразен туризъм.

През летен сезон 2022 г. Министерство на туризма осъществи контрол върху изпълнение на задълженията по всички 88 концесионни договора и 50 договора за наем на морски плажове на територията на областите Добрич, Варна и Бургас.

Контролът се извърши чрез планирани проверки на морските плажове, извънредни проверки за установяване отстраняването на констатираните неизпълнения в срок и внезапни проверки при възникнала необходимост по сигнали. Проверките на охраняемите морски плажове са извършени поне по два пъти.

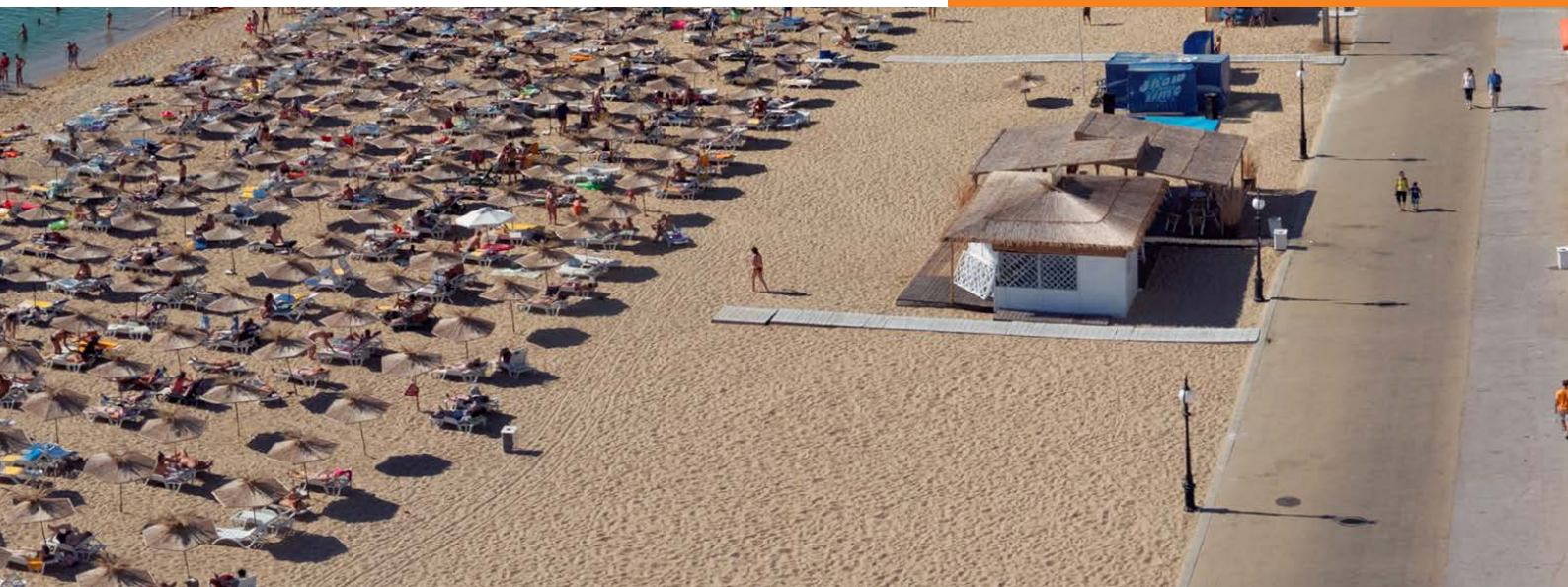
За всяка проверка е съставен констативен протокол и връчен на съответния концесионер/наемател или на негов представител, с отразени от служителите констатации по отношение на:

- осигуряване на задължителните дейности - Водно спасяване, Обезопасяване на прилежащата акватория, Санитарно-хигиенно поддържане;
- осигуряване на свободен и безплатен пешеходен достъп до морския плаж;
- наличие на зони за свободно разполагане на плажни принадлежности от посетителите;
- наличие на указателни табели за зоните за свободно разполагане на плажни принадлежности от страна на посетителите;
- наличие на табели за цени;
- поставени преместваеми обекти и съоръжения и допълнителна търговска площ;
- установяване на проблеми, свързани с опазване на околната среда;
- наличие на каравани, палатки, МПС на територията на морски плаж и в границите на пясъчните дюни;
- осигуряване достъп за лицата с увреждания (при възможност на терена);
- опазване на природни забележителности и защитени обекти;
- предоставяне на плажни услуги.

При установяване и неотстраняване на нарушенията са предприемани действия, съгласно договорните клаузи и законовите разпоредби.

Летният сезон приключва на 30 септември и концесионерите и наемателите имат задължение за стопанисване на плажовете до тази дата. Към настоящия момент проверките продължават, но през последните седмици се наблюдава, че има плажове, на които е прекратено извършването на задължителните дейности – прибрани са спасителните постове, съответно, няма спасители, няма медицински лица, не се осигурява санитарно-хигиенно поддържане.

МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА

Министерство на туризма отново поставя фокус върху популяризирането на възможностите за културен туризъм у нас

През септември стартира мащабна кампания за популяризирането на възможностите за културен туризъм у нас и по-конкретно на значими археологически обекти в България като: Античен град „Хераклея Синтика“, Солницата край Провадия и императорските терми в римския град Рациария, Скален античен средновековен град Перперикон, Средновековната крепост Вишеград, античният и средновековен град Мисионис. Кампанията се реализира в 19 водещи медийни канала в България и техните дигитални платформи: БНТ 1, БНТ 2, bTV, bTV Action, bTV Cinema, bTV Comedy, bTV Lady, Nova TV, Diema, Diema Family, Kino Nova, Nova Sport и Bulgaria ON AIR, Дарик радио, БГ Радио, Радио Енерджи, Радио 1, Радио 1 Рок и Радио Nova.

Клипове с информация за археологическите обекти може да видите [мык](#)

Световен ден на туризма

На 27 септември отбелязваме Световния ден на туризма, който за 42-ри път се чества под егидата на Световната организация по туризъм към ООН.

Световният ден на туризма се чества ежегодно на 27 септември. Отбелязва се от 1980 г. по повод приемането на устава на Световната организация по туризъм.

Целта на тази инициатива е да се привлече вниманието на международната общественост към значението на туризма и неговата роля за развитието на социалната, културната, икономическата и политическата сфери на обществения живот.

Република България е приета за пълноправен член на СOT на 21 януари 1976 година. В рамките на СOT страната ни е част от Регионална комисия Европа и следващата година е домакин на 68-то заседание на комисията. Сътрудничеството на страната ни с организацията подпомага провеждането на държавна политика за устойчиво развитие на туризма, за следване на световните тенденции за развитие на туризма и представяне на България като атрактивна целогодишна туристическа дестинация.

Тази година посланието е Rethinking Tourism/ «Преосмисляне на туризма» или «Да преосмислим туризма».

По повод Деня на туризма в социалните профили на Министерство на туризма бе публикуван и пост във връзка с провеждането на Международен конкурс по фотография и видеозаснемане.

Втора национална среща на Туристически-информационни центрове в България

Представители на Министерство на туризма взеха участие в провела се Втора национална среща на Туристическите информационни центрове в България в периода 08-09 септември 2022 г. на тема „Маркетинг на дестинацията - предизвикателства и перспективи“.

Програмата на събитието включваше презентация на Министерство на туризма по основната тема, представяне дейността на националното туристическо представителство в Полша, представяне дейността на националното туристическо представителство в Германия, представяне дейността на туристическото представителство на Община Варна, изслушване на гост лектори по темата „Практически насоки - маркетинг на дестинация“ - доц. д-р Генка Рафаилова, директор на Колеж по туризъм, проф. д-р Стоян Маринов, декан на факултет „Управление“, Икономически университет-Варна, както и поредица от дискусии.

От 7 до 9 Октомври 2022г. Варна ще бъде домакин на шестото издание на ТУРИЗЪМ ЕКСПО „Дестинация Варна“

Организатори на туристическото експо са Община Варна, Варненската асоциация на ресторантьорите и хотелиерите и агенцията за маркетингови комуникации ProVox. „ТУРИЗЪМ ЕКСПО ДЕСТИНАЦИЯ ВАРНА“ е отворено за всички туристически организации, браншови организации, транспортни компании, хотели и хотелски вериги, фирми за хотелско и СПА оборудване, висши и средни училища в областта на туризма, както и всички останали участващи в разработването на туристически продукт. Предвидена е и успоредна семинарна част, която протича по време на цялото изложение. ТУРИЗЪМ ЕКСПО ДЕСТИНАЦИЯ ВАРНА 2022 има за цел да превърне Варна в център на туристическия бизнес и договаряне, като акцентира и представя всички възможности на региона. Изложението е ориентирано към създаване на трайно взаимодействие между бизнеса и бизнеса с крайните потребители. Събитието е подкрепено от Министерство на туризма.

МЕЖДУНАРОДНИ ТУРИСТИЧЕСКИ ИЗЛОЖЕНИЯ

България ще бъде страна-партньор на международното туристическо изложение Azerbaijan International Travel and Tourism Fair /AITF/ в Баку, Азербайджан

AITF е най-голямото международно туристическо изложение, което се организира в Азербайджан. Получило статут на водещо международно изложение в Кавказкия регион, то отразява общата картина на съвременния туристически пазар в региона, като създава пълна платформа за азербайджанските и чуждестранни експерти, които представят последните тенденции в областта на пътешествията, деловия туризъм, балнео и спа и приключенски туризъм. Изложението се организира и провежда с официалната подкрепа на Министерството за културата и туризма на Република Азербайджан, на Световната организация по туризъм, на Националната конференция на предприемачите на Азербайджан и на Международната организация на туристическите изложения.

Статутът на страна-партньор на международното туристическо изложение Azerbaijan International Travel and Tourism Fair /AITF/ в Баку, Азербайджан, което ще се проведе в периода 25 - 27 април 2023 г. включва участие с национален щанд, както и редица рекламни и комуникационни активности, представящи туристическа дестинация България.

Нови покани за участия на международни туристически изложения

На институционалния сайт на Министерство на туризма, в раздел [Изложения/Актуални покани](#) в полза на бизнеса, са публикувани нови покани за участия на международни туристически изложения през 2023 г.:

- CMT - Щутгарт, Германия (14-22.01.2023 г.)

- F.re.e - Мюнхен, Германия (22-26.02.2023 г.)

- ITB Berlin – Германия (07-09.03.2023 г.)

- Ferien - Виена, Австрия (16-19.03.2023 г.)

МЕЖДУНАРОДНИ НОВИНИ В ТУРИЗМА

Българският туризъм в чужбина

Филм „Загадъчната България – почивка на българското Черноморие“

През месец август и септември обществената телевизия WDR в туристическата поредица „Wunderschön“ излъчи 128 минутен филм, озаглавен „Загадъчната България – почивка на българското Черноморие“. Водещата Тамина Калерт (Tamina Kallert) прави панорама на пътуването си до градовете, курортите и историческите забележителности по брега на Черно море и във вътрешността на Добричка, Варненска и Бургаска област. Историческите факти са елегантно преплетени с разкази за българските легенди, обичаи, религиозни вярвания и традиции. Във филма са показани традиционните ястия и напитки, като е акцентирано специално върху вкусните български плодове и зеленчуци.

Водещата започва своето пътуване от нос Калиакра и продължава на юг, като прави своеобразни „спирки“ в различни непознати за туристите места, които не попадат в каталозите на туроператорите, но свидетелстват за древна история – от крепостта Овеч край Провадия до светилището Бегликташ в Странджа.

Наред с курортите Златни пясъци, Слънчев бряг и Св. Св. Константин и Елена са показани и интересни разкрития на Балчик и историята на Ботаническата градина, двореца на румънската царица Мария, манастира „Св. Константин и Елена“, най-старото златно съкровище, открито във Варна, стария град Несебър като част от световното културно наследство.

Обърнато е внимание на древната история на българските земи и това, че те се явяват мост между Изтока и Запада в културно отношение. Разказано е за фолклора, носите, обичаите, като са включени документални кадри от нестинарския обичай в с. Българи в Странджа.

Познавателната част от предаването е съпътствана от информация за природни забележителности (Побитите камъни, нос Емине, биосферен резерват „Камчия“), като е отделено специално внимание на Защитената местност „Пога“ и природен парк „Странджа“.

Водещата представя на зрителите различни, непознати за нея интересни възможности, които предоставя черноморското крайбрежие – калолечение, лугатерапия и минерална вода на брега на морето, достъпни свободно и без заплащане.

Предаването представя България в много позитивна светлина, като страната ни е показана като древна земя, богата на традиции и култура, с гостоприемни хора и отлични възможности за разнообразно и вълнуващо прекарване на лятната почивка.

[Am Schwarzen Meer in Bulgarien](#)

Линк към YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=A8IRTmWk9NI>

Линк към WDR: <https://www.ardmediathek.de/video/wunderschoen/am-schwarzen-meer-in-bulgarien/wdr/Y3JpZDovL3dkci5kZS9CZWl0cmFnLTVhYmE5OGRIL>

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

ФЕСТИВАЛ ТРАКИЙСКИ МИСТЕРИИ

STREET WHISKY FESTIVAL

БАКХУС FISH FEST

**30.09.
гр. Пловдив**

**30.09.–01.10.
гр. Пловдив**

**01.10.–02.10.
гр. София**

Follow us

